

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 19/2017-27

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 12. januára 2017 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátkou Mgr. Silviou Kaveschánovou, Trnavská cesta 104, Bratislava, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9 Co 65/2012 z 24. septembra 2013 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 68/2014 z 11. júna 2015, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. augusta 2015 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len

„sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou Mgr. Silviou Kaveschánovou, Trnavská cesta 104, Bratislava, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k dohovoru (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej aj „krajský súd“) sp. zn. 9 Co 65/2012 z 24. septembra 2013 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Cdo 68/2014 z 11. júna 2015 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka bola v procesnom postavení žalobkyne účastníčkou konania vedeného Okresným súdom Poprad (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 19 C 722/2002, predmetom ktorého bolo *„určenie neplatnosti kúpnej zmluvy alebo určenie vlastníckeho práva“*. Okresný súd rozsudkom č. k. 19 C 722/2002-435 z 24. mája 2012 (ďalej aj „rozsudok okresného súdu“) žalobu sťažovateľky zamietol a uložil jej povinnosť nahradiť žalovanej trovy konania. O odvolaní sťažovateľky proti označenému rozsudku prvostupňového súdu rozhodol krajský súd rozsudkom sp. zn. 9 Co 65/2012 z 24. septembra 2013 tak, že rozhodnutie okresného súdu *„v jeho napadnutej časti, t. j. vo výroku o zamietnutí žaloby na určenie neplatnosti kúpnej zmluvy, ako aj vo výroku o náhrade trov“* potvrdil. Proti označenému rozsudku odvolacieho súdu sťažovateľka podala dovolanie, ktoré najvyšší súd uznesením sp. zn. 3 Cdo 68/2014 z 11. júna 2015 odmietol ako neprípustné.

Sťažovateľka v úvodnej časti svojej sťažnosti podanej ústavnému súdu popisuje priebeh konania v jej veci pred prvostupňovým súdom, pričom najmä uvádza:

„Návrhom na začatie konania podaným na Okresnom súde v Poprade dňa 2. 12. 2002, kde bolo konanie vedené pod sp. zn. 19 C/722/2002 proti žalovanej [REDAKOVANÉ] ... som sa domáhala určenia, že kúpna zmluva uzatvorená dňa 3. 12. 1999 vo forme notárskej zápisnice N 267/99 Nz 267/99 v znení jej zmien vykonaných dodatkom č. 1 uzatvoreným dňa 7. 3. 2000, je neplatná s eventuálnym petitom určenia, že som

výlučnou vlastníčkou rodinného domu súp. [REDAKOVANÉ] s príslušenstvom... pozemkov... v k. ú. [REDAKOVANÉ]

Svoj návrh na začatie konania som odôvodnila tým, že som sa dovolala relatívnej neplatnosti predmetnej kúpnej zmluvy... na tom skutkovom základe, že som ako predávajúca bola uvedená do omylu žalovanou ako kupujúcou pri rokovaní o výške kúpnej ceny v rámci uzatvárania napádanej kúpnej zmluvy...

... Z dôvodu predpokladanej dĺžky tohto súdneho konania o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy na OS Poprad, som z opatrnosti odstúpila od predmetnej kúpnej zmluvy... z dôvodu uzatvorenia predmetnej zmluvy v tiesni a za nápadne nevýhodných podmienok. ... Čo sa týka nápadnej nevýhodnosti podmienok, túto vnímam v dohodnutej kúpnej cene, ktorá podľa môjho názoru podhodnotila cenu predávaných nehnuteľností najmenej o 1 milión SKK.

... V priebehu súdneho konania pred OS Poprad vyšli najavo podstatné skutočnosti, z ktorých vyplynulo, že výška kúpnej ceny podľa písomného vyhotovenia napádanej kúpnej zmluvy nezodpovedá skutočnej dohode zmluvných strán o výške kúpnej ceny.

... Je teda potrebné skonštatovať, že v danom prípade vôľa prejavená účastníkmi zmluvy v písomnej forme nezodpovedá ich skutočnej vôli vo veci dohody o kúpnej cene. Takýto prejav vôle je potrebné posudzovať ako nie vážny, a v prípade kúpnej zmluvy o prevode nehnuteľností zakladá dôvod absolútnej neplatnosti takéhoto právneho úkonu.

... S prípadnou absolútnou neplatnosťou Predmetnej Kúpnej zmluvy sa v prvostupňovom konaní súd vôbec nezaoberal, nevykonal vo veci z vlastnej iniciatívy žiadne dokazovanie, dokonca sa touto skutočnosťou ani len marginálne nezaoberal v odôvodnení svojho rozhodnutia.“

Namietané porušenie svojich v sťažnosti označených práv napadnutým rozsudkom krajského súdu odôvodňuje sťažovateľka najmä takto:

«Proti Rozsudku OS Poprad č. k. 19 C/722/2002-435 zo dňa 24. 5. 2012 (v celom rozsahu bez špecifikácie, ktorých častí resp. výrokov prvostupňového rozhodnutia sa odvolanie týka) dňa 26.7.2012 podala včas v zákonnej lehote odvolanie žalobkyňa...

... V závere podania žalobkyňa žiadala, aby odvolací súd prvostupňové rozhodnutie zmenil tak, že určovacím rozsudkom vysloví neplatnosť napádanej kúpnej zmluvy a prizná žalobkyni trovy konania.

... Odvolací súd bez opory v preskúmanom rozhodnutí súdu prvého stupňa rozhodoval len „o výroku súdu prvého stupňa, ktorým bola zamietnutá žaloba v časti o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy, nakoľko podľa odvolacieho súdu výrok súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa zamietol žalobu o určenie vlastníckeho práva žalobkyne k nehnuteľnostiam, nadobudol právoplatnosť.“

Takýto postup odvolacieho súdu je celkom zjavne svojvoľný a nemá oporu ani v platných právnych predpisoch SR ani v rozhodnutí súdu prvého stupňa, nakoľko preskúmané rozhodnutie ani vo svojom výroku a ani vo svojom odôvodnení neriešil dva samostatné nároky žalobkyne (jeden o určenie neplatnosti zmluvy a druhý o určenie vlastníckeho práva).

Ak mal odvolací súd za to, že v danom prípade nie je možné a vhodné vychádzať z formulácie petitu tak, ako ho navrhovala žalobkyňa vo svojom návrhu na začatie konania (ako petit eventuelný a ako sa s ním podľa všetkého vysporiadal aj súd prvého...) ... ale že sa podľa názoru odvolacieho súdu jedná o dva samostatné nároky uplatnené v jednej žalobe, mal odvolací súd preskúmané rozhodnutie zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie súdu prvého stupňa aj nad rámec odvolacích dôvodov...

... Odvolací súd sa nezaoberal otázkou absolútnej neplatnosti právneho úkonu - kúpnej zmluvy, napriek tomu, že sa touto otázkou zaoberať mal, a to bez ohľadu na to, či túto skutočnosť namietal niektorí z účastníkov. Odvolací súd teda bezdôvodne a svojvoľne nepreskúmal odvolaciu námietku sťažovateľky - žalobkyne, ktorou namietala absolútnu neplatnosť Predmetnej kúpnej zmluvy...

... odvolací súd sa nezaoberal postupom súdu prvého stupňa, ktorý zamietol návrhy na dokazovanie zo dňa 24. 5. 2012 (výsluch žalobkyne a jej syna) a tento svoj postup súd prvého stupňa ani neodôvodnil vo svojom rozhodnutí napriek tomu, že sa jednalo o dokazovanie zásadné čo do preukázania prípadnej absolútnej neplatnosti Predmetnej Kúpnej zmluvy...»

Namietané porušenie v sťažnosti označených práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu odôvodňuje sťažovateľka najmä takto:

«Proti Rozsudku Krajského súdu v Prešove... podala včas dovolanie žalobkyňa, ktorým sa domáhala, aby dovolací súd Rozsudok Krajského súdu v Prešove... zrušil a vec vrátil krajskému súdu v Prešove na ďalšie konanie, ktorým odôvodnila tým, že

- ani súd prvého stupňa a ani súd odvolací neprihliadol na absolútnu neplatnosť právneho úkonu - kúpnej zmluvy, ktorá vyšla najavo počas konania pred súdom prvého stupňa;

- KS Prešov nesprávne vyhodnotil odvolanie žalobkyne z dôvodu, že nenapádala výrok rozsudku o zamietnutí žaloby o určenie vlastníckeho práva, a to tak, že odvolací súd svojvoľne zmenil výrok súdu prvého stupňa a nerozhodol o odvolaní proti skutočnému výroku prvostupňového súdu, svojim takýmto postupom zbavil sťažovateľku práva na preskúmanie rozsudku s takýmto výrokom, ako bol výrok vyhlásený a v písomnom vyhotovení rozsudku aj uvedený, čím jej odňal možnosť konať pred súdom vo veci odvolania proti skutočnému výroku v rozsudku prvostupňového súdu.

... O dovolaní rozhodol NS SR Uznesením č. k. 3 Cdo 68/ 2014 zo dňa 11. 6. 2015, ktorým dovolanie sťažovateľky odmietol...

... Sťažovateľka podľa rozhodnutia dovolacieho súdu neopodstatnene namieta, že nebolo rozhodnuté o celom predmete odvolania, čo porušovateľ 2) (najvyšší súd, pozn.) odôvodňuje tým, že len samotné označenie petitu slovom „eventuálny“ neznamená, že v skutočnosti ide o eventuálny petit, súd prvého stupňa žalobu v celom rozsahu zamietol a odvolací súd, sústrediac sa na obsah odvolania dospel k správne záveru, že sťažovateľke v odvolaní už nejde o preskúmanie správnosti rozhodnutia súdu v otázke určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam.

Čo sa týka dovolacích námietok sťažovateľky, že odvolací súd... neprihliadol na absolútnu neplatnosť kúpnej zmluvy, Porušovateľ 2) uviedol, že táto námietka sa týka správnosti právneho posúdenia veci odvolacím súdom, a teda sa jedná o dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm. c) O. s. p. Podľa Porušovateľa 2) právne posúdenie veci je Najvyšším súdom považované za relevantný dovolací dôvod, ktorým možno úspešne odôvodniť len procesné prípustné dovolanie. A zároveň zastáva aj názor, že nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov nezakladá procesnú prípustnosť dovolania

podľa § 237 O. s. p. Porušovateľ 2) skonštatoval, že v rámci dovolacieho konania nezistil vady konania podľa § 237 O. s. p., že dovolanie nie je prípustné ani podľa § 238 O. s. p. a ako neprípustné ho odmietol bez toho, aby skúmal vecnú správnosť dovolaním napadnutého odvolacieho rozsudku.

... sťažovateľka (sa) s takýmto právnym názorom a rozhodnutím nestotožňuje z dôvodu, že trvá na tom, že petit, tak ako ho formulovala je petitom eventuálnym, rozhodnutie Porušovateľa 1) (krajského súdu, pozn.) kde posúdil jej žalobný návrh ako dva samostatné návrhy, je svojvoľné a ničím nepodložené a napokon nevyplýva ani z výroku ani z odôvodnenia súdu prvého stupňa. Taktiež uvádza, že v prípade, že ňou formulovaný petit bol procesnými súdmi vnímaný ako nesprávny, neurčitý a nezrozumiteľný, bolo namieste, aby už súd prvého stupňa postupom podľa § 43 O. s. p. vyzval sťažovateľku na opravu alebo doplnenie návrhu na začatie konania...

... Čo sa týka dovolacej námietky sťažovateľky, že procesné súdy neprihliadali na absolútnu neplatnosť kúpnej zmluvy z dôvodu rozporu výšky kúpnej ceny uvedenej v písomnom vyhotovení kúpnej zmluvy a kúpnej ceny skutočne dohodnutej, ktorá bola Porušovateľom 2) taktiež vyhodnotená ako námietka, ktorá prípustnosť dovolania nezakladá, namieta sťažovateľka, že na absolútnu neplatnosť právneho úkonu je súd povinný prihliadať z úradnej povinnosti v každom štádiu konania, a to a j v prípade, ak sa teoreticky nejedná o dovolanie procesne prípustné.»

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľky... na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a právo podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a právo na majetok podľa čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a základné právo na vlastníctvo podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy SR Uznesením NS SR 3 Cdo 68/2014 zo dňa 11. 6. 2015 a Rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 9 Co/65/2012-459 zo dňa 24. 9. 2013 porušené boli.

2. Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje Uznesenie NS SR 3 Cdo 68/2014 zo dňa 11. 6. 2015 a Rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 9 Co/65/2012-459 zo dňa 24. 9. 2013 a vec vracia Krajskému súdu v Prešove na ďalšie konanie.

3. Najvyšší súd SR a Krajský súd Prešov sú povinní spoločne a nerozdielne nahradiť sťažovateľke... trovy konania v sume 296,44 EUR...“

Návrh bol pôvodne pridelený sudcovi Ľubomírovi Dobříkovi ako sudcovi spravodajcovi a po prerozdelení vecí 14. septembra 2016 bol pridelený sudcovi spravodajcovi Ladislavovi Oroszovi.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd v rámci predbežného prerokovania preskúmal, či sťažnosť sťažovateľa obsahuje všeobecné a osobitné náležitosti predpísané zákonom o ústavnom súde (§ 20 a § 50) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

Ústavný súd vo svojej konštantnej judikatúre poukazuje na to, že nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Z ústavného postavenia ústavného súdu vyplýva, že jeho úlohou pri rozhodovaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo

príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je limitovaná princípom subsidiarity, v zmysle ktorého ústavný súd o namietaných zásahoch rozhoduje len v prípade, ak je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve.

Z toho vyplýva, že ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmavať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlniteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02). O svojvôli pri výklade alebo aplikácii právneho predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení tohto právneho predpisu, že by zásadne poprel ich účel a význam (napr. I. ÚS 115/02, I. ÚS 176/03).

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, v príčinnej súvislosti s namietaným porušením ktorých sťažovateľka namieta aj porušenie svojich práv podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu, zaručuje každému právo na prístup k súdu, ako aj konkrétne procesné garancie v konaní pred ním (I. ÚS 26/94). Ochrany základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa možno domáhať v medziach a za podmienok ustanovených vykonávacími zákonmi (napr. III. ÚS 124/04).

Pokiaľ ide o požiadavky na odôvodnenie rozhodnutia súdu v limitoch čl. 6 ods. 1 dohovoru (ako aj čl. 46 ods. 1 ústavy), ústavný súd vo svojej doterajšej rozhodovacej činnosti konštantne zohľadňuje judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), podľa ktorej čl. 6 ods. 1 dohovoru súd zaväzuje, aby odôvodnil svoje rozhodnutie.

To však neznamená, že sa vyžaduje, aby na každý argument strany bola daná podrobná odpoveď. Otázku, či súd splnil svoju povinnosť odôvodniť rozhodnutie, ktorá vyplýva z čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa záverov ESLP možno posúdiť len so zreteľom na konkrétne okolnosti daného prípadu (rozhodnutie vo veci Ruiz Torija proti Španielsku z 9. 12. 1994, séria A, č. 288). Znamená to, že odôvodnenie rozhodnutia nemusí dať odpoveď na každú poznámku, pripomienku alebo návrh, ak ide o takú otázku, ktorá nie je relevantná a nevyhnutná pre dané rozhodnutie (IV. ÚS 132/2011).

Vychádzajúc z uvedených právnych názorov, ústavný súd preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, ako aj napadnuté uznesenie najvyššieho súdu z hľadiska ich ústavnej akceptovateľnosti a zlučiteľnosti ich účinkov so sťažovateľkou označenými základnými právami podľa ústavy a listiny, resp. s označenými právami podľa dohovoru a dodatkového protokolu.

II.1 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu napadnutým rozsudkom krajského súdu

Podľa sťažovateľky k porušeniu jej v sťažnosti označených práv napadnutým rozsudkom krajského súdu došlo (v podstate) tým, že krajský súd

- nesprávne posúdil jej odvolanie proti rozsudku prvostupňového súdu ako smerujúce výlučne proti zamietnutiu žaloby o určenie neplatnosti právneho úkonu, hoci podľa nej odvolanie smerovalo proti rozsudku okresného súdu ako celku, teda vrátane zamietnutia tej časti žaloby, v ktorej sa sťažovateľka domáhala určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam,
- sa vo svojom rozhodnutí nezaoberal možnou absolútnou neplatnosťou žalobou napadnutého právneho úkonu (zmluvy o prevode nehnuteľností, pozn.),
- sa nevysporiadal so sťažovateľkou namietaným postupom okresného súdu, ktorý bez odôvodnenia zamietol jej návrh na doplnenie dokazovania.

Krajský súd rozsudok sp. zn. 9 Co 65/2012 z 24. septembra 2013, ktorým na základe odvolania sťažovateľky rozsudok okresného súdu „v jeho napadnutej časti, t. j. vo výroku o zamietnutí žaloby na určenie neplatnosti kúpnej zmluvy, ako aj vo výroku o náhrade trov“ potvrdil, v relevantnej časti (vo vzťahu k sťažovateľkou uplatneným námietkam) odôvodnil najmä takto:

„Podaným odvolaním nebol napadnutý výrok rozsudku, ktorým bola zamietnutá žaloba v časti o určenie, že žalobkyňa je výlučnou vlastníčkou rodinného domu súp. č. [REDAKOVANÉ] s príslušenstvom a pozemkami parc. č. [REDAKOVANÉ]. V tejto časti rozsudok nadobudol právoplatnosť a tak ho nebolo možné v rámci odvolacieho konania preskúmať (§ 159 ods. 1, 3 a § 206 ods. 2 O. s. p.). Pri preskúvaní napadnutej časti rozsudku bol odvolací súd viazaný dôvodmi podaného odvolania do tej miery, že nebol oprávnený tento rozsudok preskúmať z iných dôvodov, než ktoré boli výslovne uvedené v podanom odvolaní. Výnimkou by mohli byť len vady konania, pokiaľ by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 212 ods. 1, 3 O. s. p.).

Pred rozhodnutím vo veci samej má v tejto súvislosti zásadný význam opakované poučenie účastníkov v súlade s § 120 ods. 4 O. s. p. o tom, že všetky dôkazy musia predložiť alebo označiť aj všetky tvrdené skutočnosti najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie, pretože na dôkazy a skutočnosti predložené a označené neskôr súd neprihliada. Takéto dôkazy a skutočnosti uplatnené neskôr sú odvolacím dôvodom len za podmienok uvedených v § 205a O. s. p., ktoré v preskúmvanej veci splnené nie sú. V dôsledku toho odvolací súd nemohol prihliadať na novo tvrdené skutočnosti, podľa ktorých kúpna cena uvedená v písomnom vyhotovení kúpnej zmluvy je odchýlna od kúpnej ceny skutočne dojednanej.

V preskúmvanej veci uzatvorili účastníci medzi sebou v tom istom čase jednak kúpno-predajnú zmluvu týkajúcu sa (v skratke) rodinného domu súp. č. 2615, jednak kúpno-predajnú zmluvu týkajúcu sa 4-izbového bytu a jednak zmluvu o obstaraní veci (zmluvu o rekonštrukcii bytu na náklady žalovanej, zmluvu o zabezpečení znaleckého posudku na náklady žalovanej, zmluvu o zaplatení dlho v žalobkyne a jej syna žalovanou). Výsledkom započítania kúpnych cien, zaplatených dlhov a hradených nákladov bola dohoda o cene rodinného domu súp. č. [REDAKOVANÉ] s tam uvedenými pozemkami a príslušenstvom v sume uvedenej v znaleckom posudku [REDAKOVANÉ] zo dňa 30. 9. 1999 č. 178/99. V tejto

súvislosti je treba zdôrazniť tie tvrdenia žalobkyne, v ktorých uznala, že sa skutočne so žalovanou dohodli na kúpnej cene uvedenej v kúpnej zmluve zo dňa 3. 12. 1999, t. j. 1.507.668,- Sk. Žalobkyňa pritom opakovane tvrdila, že až následne, po obdržaní znaleckého posudku [REDAKOVANÉ], t. j. s odstupom cca pol roka, resp. podľa iného tvrdenia žalobkyne až po doručení daňovej exekučnej výzvy zo dňa 24. 7. 2001, t. j. po roku a pol od uzavretia zmluvy, zistila svoj omyl pri dojednávaní kúpnej ceny a začala sa domáhať doplatenia kúpnej ceny vo výške zodpovedajúcej trhovej hodnote predávaného rodinného domu.

... Je treba zdôrazniť, že aj pri záverečnom hodnotení a konečnom návrhu pred súdom prvého stupňa sa žalobkyňa domáhala len relatívnej neplatnosti zmluvy podľa § 40a a § 49a Občianskeho zákonníka v súvislosti s jej podaniami zo dňa 27. 2. 2002 o dovolaní sa relatívnej neplatnosti kúpnej zmluvy, zo dňa 24. 10. 2002 o dovolaní sa a relatívnej neplatnosti Dodatku č. 1 k zmluve a v súvislosti s podaním zo dňa 29. 10. 2002 o odstúpení od kúpnej zmluvy. Vzhľadom k rozsahu podaného odvolania sú pre rozhodnutie odvolacieho súdu právne významné len podania zo dňa 27. 2. 2002 a 24. 10. 2003, ktorými sa dovolala relatívnej neplatnosti zmluvy a jej dodatku. “

Po preskúmaní sťažnosti, ako aj dokumentácie k nej priloženej, vychádzajúc najmä z odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľkou napadnutý rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9 Co 65/2012 z 24. septembra 2013 nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo svojvoľný, resp. arbitrárny. Krajský súd v napadnutom rozsudku podľa názoru ústavného súdu náležitým spôsobom reagoval na všetky sťažovateľkou vznesené kľúčové výhrady proti odvolaním napadnutému rozsudku okresného súdu a svoje právne závery ústavne konformným spôsobom odôvodnil.

Vo vzťahu k prvej z námietok sťažovateľky ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že zo sťažovateľkou k sťažnosti pripojenej fotokópie jej odvolania proti rozsudku prvostupňového súdu vyplýva, že sťažovateľka v odvolaní výslovne navrhovala, aby krajský súd rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že „určovacím rozsudkom vysloví neplatnosť kúpnej zmluvy uzavretej dňa 03. 12. 1999...“. Podľa názoru ústavného súdu

je v tejto súvislosti podstatná skutočnosť, že žalobný návrh sťažovateľky v posudzovanej veci nepredstavoval tzv. eventuálny petit, ako sa domnieva sťažovateľka. Eventuálnym petitom je totiž uplatňovaný jeden nárok žalobcu, ktorý navrhuje zaviazať žalovaného na určitý druh plnenia a len v prípade, ak objektívne nebude možné vyhovieť primárnemu petitu, navrhuje zaviazať žalovaného na iné plnenie. Priznanie plnenia podľa jednej časti eventuálneho petitu pritom vylučuje priznanie plnenia podľa jeho druhej časti (typickým príkladom je žaloba o vydanie veci, pri ktorej žalobca pre prípad, že vydanie veci objektívne nebude možné, navrhuje zaviazať žalovaného na peňažnú náhradu, pozn.). V posudzovanej veci sťažovateľky však navrhované určenie neplatnosti kúpnej zmluvy malo povahu predbežnej otázky vo vzťahu k navrhovanému určeniu vlastníckeho práva nadobúdacím titulom, ku ktorému bola práve kúpna zmluva, ktorej neplatnosť sťažovateľka namietala. Preto (bez toho, aby sa ústavný súd vyjadroval k správnosti postupu okresného súdu pri ustálení predmetu konania), ak prvostupňový súd žalobu sťažovateľky, ktorou sa domáhala „*určenia neplatnosti kúpnej zmluvy alebo určenia vlastníckeho práva*“, zamietol v celom rozsahu a sťažovateľka sa svojim odvolaním výslovne domáhala zmeny prvostupňového rozhodnutia (výlučne) v časti určenia neplatnosti kúpnej zmluvy, možno záver krajského súdu o tom, že odvolanie sťažovateľky smerovalo len proti zamietnutiu žaloby v časti o určenie neplatnosti právneho úkonu (a nie aj voči zamietnutiu žaloby o určenie vlastníckeho práva), považovať z ústavného hľadiska za akceptovateľný a udržateľný.

Sťažovateľka tiež namieta, že krajský súd neprihliadol na absolútnu neplatnosť napadnutej kúpnej zmluvy, na ktorú poukázala vo svojom odvolaní proti rozsudku okresného súdu. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu (ktorého relevantná časť je už citovaná) vyplýva, že odvolací súd sťažovateľkou v odvolaní tvrdené skutočnosti podľa nej svedčiace o absolútnej neplatnosti kúpnej zmluvy (rozpor medzi kúpnu cenou uvedenou v zmluve a kúpnu cenou skutočne dohodnutou zmluvnými stranami) vyhodnotil ako novo tvrdené skutočnosti, ktoré bez splnenia podmienok ustanovených v § 205a v tom čase platného a účinného zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“) nie sú spôsobilým odvolacím dôvodom, a preto na ne pri svojom rozhodovaní neprihliadol. Krajský súd tiež poukázal na to, že sťažovateľka

sa v celom priebehu prvostupňového konania vrátane svojho záverečného návrhu dovoľavala len relatívnej neplatnosti kúpnej zmluvy a nenamietala jej absolútnu neplatnosť.

Ústavný súd vo vzťahu k označenej námietke sťažovateľky uvádza, že súd v občianskom súdnom konaní prihliada na absolútnu neplatnosť právneho úkonu z úradnej povinnosti v prípade, ak skutočnosti spôsobujúce absolútnu neplatnosť právneho úkonu vyjdú v konaní najavo. Okresný súd rozsudkom č. k. 19 C 722/2002-435 z 24. mája 2012 neplatnosť žalobou napadnutej kúpnej zmluvy nevyslovil, z čoho vyplýva, že v skutočnosti, ktoré boli preukázané v priebehu konania, nevzhliadol dôvody absolútnej neplatnosti napadnutého právneho úkonu. Ak teda sťažovateľka na jednej strane tvrdí, že skutočnosti podľa nej svedčiace o absolútnej neplatnosti kúpnej zmluvy vyšli najavo už v konaní pred okresným súdom, ale na druhej strane ich procesne relevantnou formou uplatnila až v odvolaní proti prvostupňovému rozsudku (bez toho, aby tvrdila, že ide skutočnosti spôsobilé byť odvolacím dôvodom podľa § 205a OSP, pozn.), nemožno podľa názoru ústavného súdu postup krajského súdu, ktorý na tieto skutočnosti ako oneskorene uplatnené neprihliadol s poukazom na § 205a v spojení s § 120 ods. 4 OSP, považovať za svojvoľný alebo arbitrárny, teda za taký, ktorý by popieral podstatu a účel aplikovaných právnych noriem.

Podľa sťažovateľky k porušeniu jej v sťažnosti označených práv došlo aj tým, že krajský súd sa v napadnutom rozsudku nevysporiadal so zamietnutím jej návrhu na doplnenie dokazovania okresným súdom, ktorý predniesla na poslednom pojednávaní konanom 24. mája 2012. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že z dokumentácie pripojenej sťažovateľkou k jej sťažnosti nevyplýva, že by označený postup okresného súdu sťažovateľka namietala vo svojom odvolaní proti prvostupňovému rozsudku. Odvolací súd je pritom v zásade viazaný dôvodmi a rozsahom odvolania (§ 212 ods. 1 OSP). Krajský súd tak v okolnostiach posudzovanej veci nemal dôvod zaoberať sa v napadnutom rozsudku označenou námietkou sťažovateľky, keďže ju vo svojom odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa neuplatnila. Krajský súd preto sťažovateľkou namietaným postupom nemohol porušiť jej v sťažnosti označené práva.

Sumarizujúc už vyslovené čiastkové závery, ústavný súd konštatuje, že medzi napadnutým rozsudkom krajského súdu a obsahom sťažovateľkou označených základných práv podľa ústavy a listiny, resp. práv podľa dohovoru a dodatkového protokolu neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí tejto časti sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol rozhodnúť o ich porušení, a preto sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

II.2 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu napadnutým uznesením najvyššieho súdu

Sťažovateľka z dôvodov citovaných v časti I tohto uznesenia namieta porušenie svojich v sťažnosti označených práv aj napadnutým uznesením najvyššieho súdu, ktorým dovolací súd dovolanie sťažovateľky proti napadnutému rozsudku krajského súdu odmietol ako neprípustné podľa § 243b ods. 5 v spojení s § 218 ods. 1 písm. c) OSP.

Právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (v príčinnej súvislosti s namietaným porušením ktorých sťažovateľka namieta aj porušenie ďalších jej v sťažnosti označených práv) sa v občianskoprávnom konaní účinne zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom vrátane dovolacieho konania. Vo vzťahu k posudzovanej veci sťažovateľky relevantná právna úprava (platná a účinná do 30. júna 2016) ustanovovala procesné podmienky dovolacieho konania v § 236 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku.

Podľa § 237 OSP dovolanie bolo prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak bol naplnený niektorý z dôvodov uvedených v písm. a) až písm. g) tohto zákonného ustanovenia. Proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, bolo dovolanie tiež prípustné, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie

po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 (§ 238 ods. 3 OSP).

Ústavný súd, poukazujúc na svoju doterajšiu judikatúru, považuje vo vzťahu k tejto časti sťažnosti sťažovateľky za potrebné tiež uviesť, že otázka posúdenia, či sú splnené podmienky na uskutočnenie dovolacieho konania, patrí zásadne do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, a nie do právomoci ústavného súdu. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1 ústavy) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, sústavu ktorých završuje najvyšší súd (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96).

Najvyšší súd svoje sťažnosťou napadnuté uznesenie sp. zn. 3 Cdo 68/2014 z 11. júna 2015 v relevantnej časti odôvodnil najmä takto:

«... Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu (napadnutému rozsudku krajského súdu, pozn.) podala žalobkyňa dovolanie s tým, že jej v konaní bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O. s. p.).

... Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací [§ 10a ods. 1 O. s. p. (poznámka dovolacieho súdu: v ďalšom texte sa uvádza Občiansky súdny poriadok v znení pred 1. januárom 2015)] po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.) zastúpená advokátkou (§ 241 ods. 1 O. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.) skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

1. Podľa §236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Dovoláním žalobkyne je napadnutý rozsudok odvolacieho súdu.

Ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (vid' § 238 ods. 1 O. s. p.). Dovolanie je tiež prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil o d právneho názoru

dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O. s. p.) . Podľa § 238 ods. 3 O. s. p. je dovolanie prípustné aj proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O. s. p.

V prejednávanej veci dovolanie nesmeruje proti zmeňujúcemu rozsudku odvolacieho súdu (§ 238 ods. 1 O. s. p.) , ale proti takému potvrdzujúcemu rozsudku, ktorý nemá znaky rozsudku uvedeného v § 238 ods. 3 O. s. p. ; najvyšší súd dosiaľ v tejto veci nerozhodoval, preto ani nevyslovil záväzný právny názor (§ 238 ods. 2 O. s. p.). Prípustnosť podaného dovolania preto z § 238 O. s. p. nevyplýva.

2. So zreteľom na § 242 ods. 1 druhá veta O. s. p. a s prihliadnutím na dovoláciu argumentáciu žalobkyne najvyšší súd pristúpil k posúdeniu, či v konaní nedošlo k niektorej z procesných vád uvedených v § 237 O. s. p. ... Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak v konaní došlo k niektorej z vád vymenovaných v § 237 O. s. p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie neprípustné (viď napríklad R 117/1999, R 34/1995 a tiež rozhodnutia najvyššieho súdu uverejnené v časopise *Zo súdnej praxe* pod č. 38/1998 a č. 23/1998). Osobitne ale treba zdôrazniť, že pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O. s. p. nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g / O. s. p. neboli v dovolaní namietané a v dovolacom konaní ich existencia ani nevyšla najavo. Prípustnosť dovolania žalobkyne preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

3. Žalobkyňa v dovolaní namieta , že v konaní došlo k procesnej vade v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p.

Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.) sa rozumie taký procesne nesprávny postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú

vadu v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva [v zmysle § 18 O. s. p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv - vid' napríklad právo účastníka vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O. s. p.) , nazerať do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O. s. p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O. s. p.), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§115 O. s. p.) , na to, aby mu bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O. s. p.)] .

V danom prípade sa žalobkyňa podanou žalobou domáhala určenia, že je neplatná kúpna zmluva , „eventuálne“ že je vlastníckou nehnuteľnosťí uvedených v kúpnej zmluve (vid' č. l. 7 spisu) .

„Petit“ je nevyhnutnou obsahovou súčasťou žaloby, v ktorej žalobca vyjadruje to, čo žiada (aké rozhodnutie požaduje od súdu). Žalobný petit môže obsahovať aj niekoľko požiadaviek, ako má súd rozhodnúť; petit žaloby sa môže týkať aj viacerých nárokov. Žalobca môže v žalobe formulovať aj tzv. eventuálny petit.

... Samo použitie slova „eventuálne“ v žalobnom petite ešte neznamená, že skutočne ide o eventuálny petit. Eventuálnym petitom žaloby sa uplatňuje jeden nárok, pričom jeden petit vylučuje druhý petit (súd napríklad nemôže žalovanému uložiť povinnosť vydať vec a zároveň aj povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu za vec). Ak súd rozhodne podľa prvého (primárneho) petitu, o druhom petite už nerozhoduje. Ak rozhoduje podľa druhého (subsidiárneho) petitu, prvý petit zamietne.

Žalobkyňa v konaní na súde prvého stupňa žiadala určiť, že je kúpna zmluva neplatná, „eventuálne“ že je vlastníckou nehnuteľnosťí uvedených v kúpnej zmluve. Prvá časť petitu jej žaloby v zásade nevylučuje druhú časť petitu, i keď v prípade, že by sa domáhala iba určenia vlastníctva, bola by nadbytočná [otázku (ne)platnosti kúpnej zmluvy by súd musel v takom prípade i tak riešiť, a to ako prejudiciálnu, pričom žalobkyňa by na takom (samostatnom) určení neplatnosti nemala naliehavý právny záujem].

Súd prvého stupňa zamietol žalobu v celom rozsahu. Odvolací súd – sústrediac sa na obsah odvolania (§ 41 ods. 2 O. s. p.) a zohľadniac to, že jeho podstatná časť sa týka neplatnosti kúpnej zmluvy a že aj záverečná časť odvolania (odvolací „petit“) vyjadruje len

požiadavku, aby prvostupňový rozsudok bol zmenený vo výroku o neplatnosti kúpnej zmluvy, dospel k správneému záveru, že žalobkyni už v odvolacom konaní nejde o preskúmanie správnosti rozhodnutia súdu v otázke určenia vlastníctva nehnuteľností. Na tom, že žalobkyňa sa odvolaním domáhala preskúmania rozhodnutia prvostupňového súdu iba čo do určenia neplatnosti kúpnej zmluvy, nemení nič skutočnosť, že v odvolaní (č. l. 447 spisu) uviedla, že „toto určenie (pozn. dovolacieho súdu: určenie neplatnosti kúpnej zmluvy „eventuálne“ určenie vlastníckeho práva) malo tvoriť právny základ pre neskoršie vyporiadanie vzájomných plnení...“ Rovnako na tom nič nemení skutočnosť, že na inom mieste odvolania (vid' č. l. 447 p. v.) poznamenala, že bez rozhodnutia súdu o tom, či „predmetná kúpna zmluva je platná, resp. kto je vlastníkom sporných nehnuteľností, zostáva právne postavenie žalobkyne naďalej neisté...“. Je zrejmé, že v týchto častiach odvolania žalobkyňa vysvetľovala iba svoje dovtedajšie náhľady na priebeh konania a prejednávanej veci, svoju odvoláciu požiadavku ale vyjadrila celkom zreteľne v záverečnej časti odvolania tak, že žiada preskúmať správnosť rozhodnutia prvostupňového súdu (iba) čo do určenia neplatnosti kúpnej zmluvy a toto rozhodnutie ako vecne nesprávne zmeniť tak, že kúpna zmluva je neplatná.

Odvolateľka teda neopodstatnene namieta, že v odvolacom konaní nebolo rozhodnuté o celom predmete odvolania.

4. Žalobkyňa odvolaciemu súdu vytýka, že pri rozhodovaní neprihliadol na absolútnu neplatnosť kúpnej zmluvy, ktorú zakladá to, že tento právny úkon nevyjadruje skutočnú vôľu jej účastníčok.

Uvedená dovolacia námietka sa z hľadiska obsahového týka správnosti právneho posúdenia veci odvolacím súdom. Dovolateľka teda uplatňuje dovolací dôvod v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.

Pri právnom posudzovaní veci súd podriaďuje zistený skutkový stav pod právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho však interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Právne posúdenie veci je najvyšším súdom považované za relevantný dovolací dôvod, ktorým možno úspešne odôvodniť (len) procesné prípustné dovolanie (vid' § 241 ods.

2 písm. c/ O. s. p.); zároveň je zastávaný názor, že nesprávne právne posúdenie vecí súdmi nižších stupňov nezakladá procesnú prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O. s. p...

5. *Obsah dovolania a formulácie v ňom zvolené nevyučujú, že žalobkyňa namieta aj správnosť postupu súdu v procese zisťovania skutkových podkladov pre rozhodnutie. Dovolací súd preto uvádza, že v prípade neúplnosti alebo nesprávnosti skutkových zistení a skutkových záverov nejde o nedostatok, ktorý by bol v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považovaný za dôvod zakladajúci procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p... Ak k tejto nesprávnosti v niektorom súdnom konaní dôjde, nezakladá procesnú vadu konania uvedenú v § 237 O. s. p. Neúplnosť alebo nesprávnosť skutkových zistení môže prípadne viesť k tzv. inej procesnej vade konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b / O. s. p.); vadu takej povahy ale možno úspešne uplatniť iba v procesne prípustnom dovolaní (o tento prípad ale v danej veci nejde). Sama tzv. iná vada prípustnosť dovolania nezakladá.*

Ani nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je vadou konania v zmysle § 237 O. s. p. Pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu nesprávne, táto skutočnosť ale sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O. s. p...

6. *Na záver najvyšší súd pripomína konštatovanie Ústavného súdu Slovenskej republiky obsiahnuté v jeho uznesení z 27. marca 2014 sp. zn. IV. ÚS 196/2014, v zmysle ktorého „prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie vecí nezakladá vadu konania podľa § 237 písm. f/ O. s. p.“.*

7. *Vzhľadom na to, že dovolanie žalobkyne podľa § 238 O. s. p. prípustné nie je, v dovolacom konaní sa nepreukázala opodstatnenosť jej tvrdenia o vade konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. a ani nevyšli najavo iné vady vymenované v § 237 O. s. p., dovolací súd odmietol procesné neprípustné dovolanie žalobkyne podľa § 243b ods. 5 O. s. p. a § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. bez toho, aby skúmal vecnú správnosť napadnutého rozsudku odvolacieho súdu.»*

Z citovaných častí napadnutého uznesenia najvyššieho súdu možno podľa názoru ústavného súdu vyvodiť, že najvyšší súd ako dovolací súd svoj záver o neprípustnosti

dovolania sťažovateľky proti napadnutému rozsudku krajského súdu odôvodnil ústavne konformným spôsobom, pričom tento jeho záver nemožno považovať za arbitrárny. Ústavný súd pri preskúvaní napadnutého uznesenia (v medziach posudzovanej prípustnosti dovolania, pozn.) nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup dovolacieho súdu bez opory v zákone. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že najvyšší súd sa ústavne akceptovateľným spôsobom zaoberal a aj vysporiadal so všetkými kľúčovými dovolacími námietkami sťažovateľky a na tomto základe zo zákonných dôvodov dovolanie odmietol ako neprípustné. V nadväznosti na už uvedené ústavný súd poznamenáva, že sťažovateľka namietanú nesprávnosť napadnutého uznesenia najvyššieho súdu vo svojej sťažnosti ústavnému súdu odôvodňuje skutočnosťami v podstate totožnými s tými, ktoré namietala aj vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a ku ktorým sa ústavný súd už bližšie vyjadril v časti II.1 tohto uznesenia.

Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že napadnuté uznesenie najvyššieho súdu nevykazuje ústavne relevantné nedostatky, ktoré by po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie mohli reálne viesť k vysloveniu porušenia v sťažnosti označených práv sťažovateľky. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu je podľa názoru ústavného súdu z ústavného hľadiska akceptovateľné a udržateľné, a preto sťažnosť sťažovateľky pri predbežnom prerokovaní aj v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Po odmietnutí sťažnosti ako celku bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. januára 2017